

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ Α' ΤΟΜΟΥ

Ιανουάριος 1963 — Δεκέμβριος 1964

Τεύχη 1 — 10

*Επιστημονικὸν ὄργανον τοῦ Συλλόγου Παιδαγωγῶν - Ψυχολόγων
Πτυχιούχων Πανεπιστημίων Ἐξωτερικοῦ*

ΕΚΔΟΤΗΣ ΙΩ. ΚΑΜΠΑΝΑΣ ΑΘΗΝΑΙ

Ε.Υ.Δ. της Κ.τ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2007

ΚΥΡΙΑ ΑΡΘΡΑ

	Σελ.	Τεῦχος
<i>Τῆς Συντάξεως</i> : Ἡ ἔκδοσις	1	1
» » : Προβλήματα σχετιζόμενα μετὰ τὴν σύνταξιν ἀναλυτικοῦ προγράμματος	1	B
» » : Ὑπόμνημα πρὸς ἔξοχ. Ὑπουργὸν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων	1	4
» » : Πρὸς τὸν δεῦτερον τόμον μας	1	6

Μ Ε Λ Ε Τ Ε Σ

I. ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ - ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ - ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ - ΚΡΙΤΙΚΗ

<i>Κ. Ἀνανιάδης</i> : Ἡ ἀγροτικὴ ἐκπαίδευσις στὰ πλαίσια τῆς γενικῆς Παιδείας	15	6
<i>Κ. Ἀνανιάδης - Γ. Μαραγκουδάκης</i> : Ἀγροτικὴ καὶ Ἀγροτεχνικὴ ἐκπαίδευσις στὴν Ἑλλάδα	59	7
<i>Φιλίπ Βερνόν</i> : Σύγχρονοι ἀπόψεις περὶ νοημοσύνης καὶ μετρήσεως αὐτῆς (μεταφρ. Τ. Πασσάκου-Κυριαζοπούλου)	19	2
» » : » » »	15	3
<i>Ἄρ. Βουγιούκα</i> : Τὰ φαινόμενα τῆς προσαρμογῆς στὴ λειτουργία τῆς ἀντιλήψεως	3	4
» » : Ἡ διαδικασία τῆς μαθήσεως	51	7
<i>Θεοφράστου Γέρου</i> : «Ἐκπαιδευτικὴ Μεταρρύθμισις» (κριτικὴ)	8	5
<i>Γ. Γεωργιάδης</i> : Τὸ Ἀμερικανικὸν σύστημα ἐκπαιδεύσεως	92	8
<i>Π. Ε. Δέρα</i> : Ὑπαρξισμὸς - Ἀγωγή, Ψυχολογία καὶ Ψυχιατρικὴ	161	9
<i>Ἔρנסτ Κασίρερ</i> : Τί εἶναι ἄνθρωπος. Μετάφ. - Σχόλια Θ. Γέρου	9	1
» » : » » » » »	14	2
» » : » » » » »	13	3
<i>Βασίλ. Α. Κονιδιτσιώτου</i> : Διαλεκτικὴ Ἀγωγή	3	1
» » : » » »	11	2
<i>Βασ. Ι. Δαζανᾶ</i> : Abbé de l' Erpée, ὁ θεμελιωτὴς τῆς ἀγωγῆς τῶν κωφαλάλων	215	10
<i>Γεωργίου Μαραγκουδάκη</i> : Ψυχολογία Μαθήσεως καὶ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα	140	9
» » : Στοιχεῖα Νευροφυσιολογικῆς Ψυχολογίας	14	1
<i>Ἄντ. Μπενέκου</i> : Εἰσαγωγή στὴν Ψυχολογία τοῦ Bruner	22	2
» » : » » » »	19	3
» » : Προβλήματα καὶ πειραματισμοὶ γύρω ἀπὸ τὴν διδασκαλίαν τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν	107	8

	Σελ.	Τεύχος
Ι. Σ. Μπρούνερ : «Η έννοια τῆς δομῆς στὴ σύγχρονη Παιδαγωγική» κατὰ μετάφραση Γ. Μαραγκουδάκη καὶ Ἀντωνίου Μπενέκου	11	5
Κ. Πασάκου : Σύγχρονος ἐπιστημονικὴ ἔρευνα καὶ μέθοδοι εἰς Ψυχολογίαν καὶ Παιδαγωγικὴν	21	1
» » : » » »	32	2
Γ. Κ. Παπαγεωργίου : Δυσκολίες στὴν ἀνάγνωση καὶ γραφὴ .	199	10
Τριαντ. Τριανταφύλλου : Αἱ ἀνθρώπιναι σχέσεις εἰς τὴν Ἀγωγὴν	2	6
Κ. Χάρη : Ἡ ἐπιστημονικότης τοῦ διδασκάλου καὶ ἡ στάθμη τῶν σπουδῶν του	78	7
Λ. Χουσιάδα : Παρατηρήσεις γιὰ τὴν ἐπαγωγικὴ καὶ παραγωγικὴ σκέψη	4	2

II. ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ - ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΦΗΡΜΟΣΜΕΝΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ - ΨΥΧΙΚΗ - ΥΓΙΕΙΝΗ

Διδακτικοὶ πειραματισμοὶ

Α. Βουγιούκα : Ἐνα εὐκαιριακὸ θρησκευτικὸ μάθημα	181	9
» » : Ἡ προσφορὰ τοῦ Ζαχ. Παπαντωνίου στὰ παιδικὰ γράμματα	36	2
Θεοφράστου Γέρον : Ἡ Ὄρθογραφία τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 1 διδακτικὸν πρόβλημα τοῦ σχολείου	47	3
» » : » » »	35	4
» » : » » »	32	5
Α. Κακαβούλη : Παιδικὰ ἐλαττώματα καὶ ἡ ἀντιμετώπισίς των εἰς τὸ σχολεῖον	39	4
Εὐθ. Κασιώλα : Πορίσματα τέστ Ἀναγνώσεως	30	1
» » : » » »	44	2
» » : » » »	18	4
» » : » » » καὶ Ἀριθμητικῆς	15	5
» » : Τὸ πρόβλημα τῶν καθυστερημένων μαθητῶν στὸ σχολεῖο	186	9
» » : » » »	230	10
Ἀντ. Κρέτση : Ἡ μαθητοποίηση τοῦ μαθητοῦ	26	1
» » : » »	32	2
Γ. Κυριαζοπούλου : Ἡ Σύνταξις τοῦ συγχρόνου Ἀναλυτικοῦ προγράμματος	34	1
» » : » » »	48	2
Ν. Δυμπέρη : Πρότυπα Δημοτικὰ Σχολεῖα	132	8
Γ. Μαραγκουδάκη : Σχέδιον Ἀναλ. Προγραμ. τῆς Α' τάξεως τοῦ Δημ. Σχολείου	1	3

		Σελ.	Τεύχος
	<i>Αντ. Μπενέκου</i> : Συμβολή εις τὸ πρόγραμμα συγκεντρώσεως τῆς διδακτέας ὕλης	24	4
	» » : » » » »	27	6
<i>Τφ</i>	<i>Γ. Ξεκάλου</i> : Τὸ πρόβλημα τῆς ἀναπτύξεως τῆς κοινωνικότητος εἰς τὸ παιδί	26	2
»	» » : » » » »	26	3
»	» » : » » » »	12	4
	<i>Εὐαγ. Παπαγιαννάκη</i> : Τὰ τρία «Τί»	21	4
	<i>Δ. Κ. Παλυβοῦ</i> : Ἡ ψυχολογία τῶν πεποικισμένων παιδιῶν	174	9
»	<i>Κ. Πασσάκου</i> : Προσπάθειαι ψυχολογικῆς καὶ Παιδαγωγικῆς παρακολουθήσεως τοῦ μαθητοῦ	195	9
	» » : » » » »	243	10
	<i>Ν. Πετρουλάκη</i> : Πηγαι καὶ μορφῆ μαθήσεως	28	5
	<i>Ἑλπ. Σταματάκη</i> : Ἡ φιλολογία τῶν παιδιῶν	228	10
<i>Ε</i>	<i>Ἰω. Χαραλαμποπούλου</i> : Τὰ προβλήματα τῆς Ψυχικῆς Ὑγιεινῆς τοῦ λαοῦ μας	38	1

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

	<i>Θ. Γέρον</i> : Educational Strategy for developing Societies τοῦ Adam Curle — Κριτικὴ Ἀνάλυση	90	7
	<i>Τ. Κυριαζοπούλου</i> : Ἡ Ἐπέκτασις τῆς ὑποχρεωτικῆς φοιτήσεως	137	8
	<i>Ἰω. Καμπανᾶ</i> : Ἐπιθεώρηση τοῦ βιβλίου Ἰω. Κυριαζικίδου : «Εἰσαγωγή στὸν ἐπαγγελματικὸ προσανατολισμὸν»	148	10
	<i>Κ. Κίτσου</i> : Ἰδρυσις Ἰνστιτούτου τῶν ἐπιστημῶν τῆς ἀγωγῆς	35	5
	<i>Ν. Μπάρκα</i> : Ἐκθεσις ἀναφερομένη εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ ἐν Ἀθήναις συγκληθέντος Διεθνoῦς Συνεδρ. Μαθημ)κῶν	40	6
	<i>Αντ. Μπενέκου</i> : Ἐπιθεώρηση βιβλίου : 1) Ἑλπ. Σταματάκη : «Ἡ ἐπιμόρφωσις τῶν ἐνηλίκων» 2) Reiser - Leythman - Frankl - Lefgren : «Μιὰ προσπάθεια συνενώσεως τῆς ἀνθρωπίνης γνώσεως» Μεταφρ. Σχόλια Τρ. Τριανταφύλλου καὶ Γ. Μαραγκουδάκη. 3) Δ. Κ. Βακάλη : «Ἡ Ἐνιαία Συγκεντρωτικὴ Διδασκαλία»	95	7
	» » : Ἡ ἐπιθεώρησις τοῦ βιβλίου Ν. Πετρουλάκη : «Γενικὴ Διδακτικὴ»	147	8
	<i>Γ. Ζύδη</i> : Στατιστικὴ περὶ ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως	52	2
	<i>Γ. Ξεκάλου</i> : Διεθνῆς ἐκπαιδευτικὴ κίνησις	43	1
	<i>Κ. Πασσάκου</i> : Βιβλιοκρισία τοῦ βιβλίου «Ἡ Κρήτη τοπίον, ἀνθρωποι, γεγονότα, θρύλοι» — Λ. Γ. Πετρίδου	48	6
	<i>Τ. Τριανταφύλλου</i> : Ὁργάνωσις Σεμιναρίου	56	2

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑ

Θ. ΓΕΡΟΥ Β. Ed, τοῦ Πανεπιστημίου Ἐδιμβούργου

Κυκλοφόρησε τώρα τελευταία ἀπὸ τὴς ἐκδόσεις Τάβιστοτ τοῦ Λονδίνου ἓνα βιβλίο τοῦ Καθηγητῆ τῆς Κοινωνικῆς Παιδαγωγικῆς κ. Adam Curle ("Ἀνταμ Κέρλ) μετὶ τίτλου «Educational Strategy for developing Societies. Ἐκπαιδευτικὴ Στρατηγικὴ γιὰ τὴν οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη.

Μὲ τὸν Καθηγητῆ Ἄνταμ Κέρλ, γνωρίστηκα γιὰ πρώτη φορὰ στὸ Πανεπιστήμιο Ἐξωτερ τῆς Ἀγγλίας ὅπου σπούδαζα, τὸ 1954. Διηύθυνε ἐκεῖ, τὸ Ἰνστιτούτο Ψυχολογίας καὶ Παιδαγωγικῶν τοῦ Πανεπιστημίου.

Θυμᾶμαι, πὼς ἀπὸ τότε, ἡ ψυχὴ του ἦταν δοσμένη στὶς ὑπανάπτυχτες χῶρες. Τὰ παραδείγματα ποὺ χρησιμοποιοῦσε γιὰ νὰ ἐρμηνεύσει τὶς θεωρίες του, γὰ ἀντλοῦσε ἀπὸ χῶρες ποὺ μόλις τότε εἶχαν ἀποκτήσει τὴν ἀνεξαρτησία τους καὶ ἀντιμετώπιζαν τεράστια προβλήματα ἐκσυγχρονισμοῦ. Ἀργότερα ὁ Καθηγητῆς Κέρλ διορίστηκε σύμβουλος γιὰ τὰ κοινωνικὰ προβλήματα τῆς Κυβέρνησης τοῦ Πακιστάν καὶ τὸ 1958 πῆρε τὴν ἔδρα τῶν Παιδαγωγικῶν, στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Γκάννα. Τώρα εἶναι καθηγητῆς καὶ διευθυντῆς τοῦ Κέντρου Παιδαγωγικῶν Σπουδῶν τοῦ Πανεπιστημίου Χάρβαρντ.

Θὰ ἐπιχειρήσω, παρακάτω, νὰ σᾶς δώσω περιληπτικά, καὶ ὅπου, χρειαστεῖ ἀναλυτικὰ τὴ θέση τοῦ Καθηγητῆ στὰ θέματα ἀνάπτυξης τῶν ὑπανάπτυχτων χωρῶν. Εἶναι κάτι ποὺ μᾶς ἐνδιαφέρει τώρα ποὺ ἀποφασίσαμε καὶ ἐμεῖς νὰ στηριχτοῦμε στὴν Παιδεία γιὰ μιὰ ἀποτελεσματικὴ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη τῆς χώρας μας.

Ὁ Καθηγητῆς Κέρλ, πιστεύει, πὼς γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῶν ὑπανάπτυχτων χωρῶν, οἱ ἄνθρωποι ἔχουν μεγαλύτερη σημασία ἀπὸ τὰ ὑλικά μέσα. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο, πρωταρχικὴ θέση στὰ προγράμματα στὶς ὑπὸ ἀνάπτυξη χῶρες, πρέπει νὰ πάρει ἡ ἐκπαίδευση. Οἱ ἄνθρωποι, οἱ ἴδιοι, θὰ μορφωθοῦν γιὰ νὰ ἀποκτήσουν τὰ ἀπαραίτητα ἐφόδια ποὺ θὰ τὰ διαθέσουν γιὰ τὴν ἀξιοποίηση τῶν πλουτοπαραγωγικῶν πηγῶν τῆς χώρας τους. Οἱ λαοὶ εἶναι ὑπανάπτυχτοι, γιατί δὲν εἶναι ἱκανοὶ νὰ ἀφομοιώσουν τὶς γνώσεις ποὺ πρέπει γιὰ νὰ ἀναπτυχτοῦν. Τὰ σχέδια ἀνάπτυξης, βραχύχρονα ἢ μακρόχρονα, συχνὰ ἀποτυγχάνουν, λιμνάζουν, καθυστεροῦν γιατί ἡ διοίκηση, ὁ κρατικὸς μηχανισμός, οἱ ἄνθρωποι γενικὰ δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ ἀνταποκριθοῦν στὸ ρυθμὸ ἀνάπτυξης. Στὶς περισσότερες περιπτώσεις ψυχολογικοὶ εἶναι οἱ λόγοι καὶ ὄχι οἰκονομικοὶ. (Ἐπαρκῆ ἢ ὄχι ὑλικά μέσα).

Ὅταν λέμε ἀνάπτυξη μιᾶς χώρας, στὶς πλεῖστες περιπτώσεις, ἐννοοῦμε οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη. Οἱ οἰκονομολόγοι πιστεύουν πὼς οἱ ὑπανάπτυχτες χῶρες δὲν κατορθώνουν νὰ ἐπενδύσουν ἓνα σημαντικό μέρος τοῦ ἐτήσιου εἰσοδήματός τους. Χωρὶς ἀμφιβολία τὸ παραπάνω εἶναι σωστό. Ἀλλὰ γιατί γίνεται ἔτσι; Μόλις τὰ τελευταία χρόνια με-

ρικοί διορατικοί οικονομολόγοι άφησαν τή γνωστή τους άκαμψία και έψαξαν άλλοϋ για τις αίτιες. Βρῆκαν ότι θά χρειαστεί νά προσέξουμε ιδιαίτερα τόν άνθρωπινό παράγοντα. Γιατί, πώς θά άναπτυχθεί μιá χώρα άν δέν προετοιμάσουμε τούς ανθρώπους για τá έργα πού θά φέρουν τήν ανάπτυξη; "Ετσι οί οικονομολόγοι μέ τις τελευταίες έργασίες τους, έπισημαίνουν τή σχέση πού ύπάρχει ανάμεσα στην οικονομική ανάπτυξη και στην εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού. Μέ λίγα λόγια θά χρειαστεί νά έτοιμάσουμε τούς ανθρώπους πού θά άσχοληθούν μέ τá έργα ανάπτυξης' και ό Καθηγητής Κέρλ κάνει άκόμα ένα βήμα μπροστά. Δέν άρκει, λέει, ή εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού' εκείνο πού καθυστερεί τήν ανάπτυξη, εκείνο πού κάνει και τá καλύτερα σχέδια νά άποτύχουν είναι ή κοινωνική δομή τών ύπανάπτυχτων χωρών στο σύνολό τους. Δέν είναι άρκετό, νά δώσουμε ένα ίκανοποιητικό άριθμό γιατρών, μηχανικών κλπ. για νά ξεριζώσουμε τις χοντροκομμένες κοινωνικές άνισότητες πού θάφτουν τá ταλέντα και πνίγουν τις δημιουργικές πρωτοβουλίες. Παραδεχόμαστε θέβαια πώς ή μονομερής ανάπτυξη όρισμένων ανθρώπων, θελιώνει κάπως τήν κατάσταση' αλλά αυτό δέν είναι άρκετό. Σήμερα χρειάζεται κάτι περισσότερο ριζοσπαστικό για νά φτάσουμε γρήγορα στο σκοπό μας, και τήν άπάντηση, μάς τήν δίνει ή Παιδεία' γιατί μόνο μέ άφθονη Παιδεία μπορούμε νά αλλάξουμε τήν όψη του κόσμου. Για νά δώσουμε ένα ίκανοποιητικό άριθμό γιατρών, μηχανικών κλπ. για όλο τó λαό και όχι άπλή εκπαίδευση δεξιοτήτων. Θά χρειαστεί νά πάρουμε τέτοια μέτρα πού νά σαλέψουν τá λιμνάζοντα νερά τής στασιμότητας και τής καθυστέρησης.

Οί προτάσεις μου, συμπληρώνει ό Καθηγητής Κέρλ, έρχονται νά συμπληρώσουν τó έργο τών οικονομολόγων, δέν έρχονται νά τó ύποσκελίσουν. Για όλα αυτά έπιβάλλεται νά ξανακοιτάξουμε τόν όρο «Οικονομική ανάπτυξη». Και θάζει τά παρακάτω έρωτήματα: Μήπως για νά εκτιμήσουμε τις συνθήκες μιáς κοινωνίας, θά είναι πιό σωστό νά ψάξουμε και για άλλες ένδείξεις εκτός από τις οικονομικές; Μήπως έπιβάλλεται νά δώσουμε τή σημασία πού πρέπει στις κοινωνικές και ανθρώπινες συνθήκες και όχι μόνο στις ύλικές και οικονομικές, όπως κάνουμε ως τώρα; Μήπως θά χρειαστεί νά ευρύνουμε τήν έννοια του όρου πενία για νά συμπεριλάβουμε και τή φτώχεια του μυαλού και νά διευρύνουμε τόν όρο πλούτος για νά συμπεριλάβουμε δημιουργικά τó ανθρώπινο μυαλό, πού δίχως αυτό δέν μπορεί νά ύπάρξει ανάπτυξη;

Ό Πρόεδρος Κέννεντυ, στο μήνυμά του, στο Κογκρέσο, στις 11 'Ιανουαρίου 1962, είπε χαρακτηριστικά, ό,τι ό πολιτισμός είναι ή πάλη ανάμεσα στην Παιδεία και τόν άφανισμό. Πολλοί είναι εκείνοι πού πιστεύουν πώς ό ύπανάπτυχτος κόσμος είναι μιá άπειλή στη σταθερότητα και μιá πρόκληση για τή συνείδηση τών πλουσίων Έθνών. Παρ' όλα αυτά πολλοί είναι επίσης εκείνοι πού έξακολουθούν νά πιστεύουν, πώς μέ «μεσαβέζικες» λύσεις θά μπορέσουν νά άπαλύνουν τήν όξύτητα και νά κατευνάσουν τήν ένοχη συνείδησή τους. Άλλά ή πολιτική τής βαθμιαίας μεταβολής τών οικονομικών και μορφωτικών συνθηκών δέν έχει πια πέραση. Η έπιμονή μας σε μιá θραδεία εξέλιξη δέν είναι τίποτε άλλο παρά ήττοπάθεια, και μιá κωλυσιεργεία πολύ επικίνδυνη. Μέ τή θραδεία εξέλιξη δέν θά μπορέσουμε ποτέ νά άν-

τιμετωπίσουμε με έπιτυχία τὰ ἐμπόδια. Καθὼς αὐξάνεται ἡ ἀναλογία τοῦ φτωχοῦ, πεινασμένου καὶ ἄρρωστου πληθυσμοῦ, οἱ προσπάθειες γιὰ νὰ θγοῦμε ἀπὸ τὸ φαῦλο κύκλο τῆς ὑπανάπτυξης πρέπει νὰ ἐνταθοῦν. Ὁ μόνος τρόπος γιὰ νὰ θγοῦμε ἀπὸ τὸ ἀδιέξοδο, εἶναι ἓνα ριζοσπαστικὸ ἐκπαιδευτικὸ πρόγραμμα ποὺ θὰ μορφώνει καὶ θὰ ἐνθαρρύνει τὸν πληθυσμὸ νὰ συμβάλει στὴν οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη καὶ στὴ δημιουργία μιᾶς δραστήριας καὶ προοδευτικῆς κοινωνίας.

Δὲν θὰ πρέπει, ὅμως, νὰ ξεχνοῦμε πὼς μιὰ φτωχὴ χώρα δὲν μπορεῖ ἀμέσως νὰ ἀπορροφήσει ἀπεριόριστα κεφάλαια γιὰ τὴν ἀνάπτυξή της, οὔτε εἶναι δυνατὸ νὰ γίνει τὸ κεφάλαιο μὲ μιᾶς παραγωγικὸ, ἐπειδὴ αὐξήθηκε τὸ εἰδικευμένο ἐργατικὸ δυναμικὸ. Τὰ σχέδιά μας λοιπὸν πρέπει νὰ στρώνονται μὲ μεγάλη προσοχὴ καὶ νὰ τείνουν στὴν αὐξηση τῆς ἀπορροφητικῆς ικανότητος χωρὶς πῆ διάθεση ἄφθονης ἀρχικῆς δαπάνης. Οἱ τελευταῖες μας αὐτὲς παρατηρήσεις εἶναι λίγο ἀποθαρρυντικὲς γιὰ τὸν Παιδαγωγὸ ποὺ τὰ σχέδιά του ἀργοῦν νὰ καρποφορήσουν. Ἴσως κατὰ τὴν πορεία τῆς ἀνάπτυξης νὰ τοῦ ζητηθεῖ νὰ περιορίσει τὴν προοπτικὴ του.

Θ. Γέρου

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΣΙΑΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΣΤΕΡΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΣΤΕΡΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΪΩΑΝΝΙΔΗΣ

